

Ben ik mijn lijf ?

Petra Bolhuis &
2 Theo Meereboer
www.maieutiek.nl

Grenzen van het lichaam

- Slatman stelt dat het binnen en buiten van het lichaam, vreemdheid en eigenheid geen dichotomie is. Voorbeelden;
- Meedragen van je geamputeerde botten,
- Het hebben van een nieuwe neus,
- Voedsel en speeksel.

Maieutiek-mei 2017Tilburg lijf-2

Grenzen van het lichaam

- Merleau Ponty zegt i.t.t. Husserl dat het niet gaat om intentionaliteit van een 'ik denk', maar om een 'ik kan'.
- Bepalend voor de ervaring 'ik kan' is een lichaamsschema dat meestal voor-reflexief en dus onbewust aanwezig is.

Maieutiek-mei 2017Tilburg lijf-2

Lichaamsschema

- Het lijf beantwoordt op een diep niveau de vraag 'waar ben ik, hoe ben ik in de ruimte aanwezig?'
- De dingen zijn positioneel, wij zijn situationeel.

Wij zijn aanwezig in de situatie met een lichaam, maar niet alleen door de positie die we innemen, maar ook door betekenisverlening; de interpretatie van het hier en nu met anderen.

Maieutiek-mei 2017Tilburg lijf-2

Lichaamsschema

- <https://vimeo.com/83831499>
- (28.00)

Maieutiek-mei 2017Tilburg lijf-2

Husserl Leib en Körper

- Leib = Bezielde realiteit
- Körper = Materie, res extensa
- Blz. 81

Maieutiek-mei 2017Tilburg lijf-2

Voelen en zien

https://www.youtube.com/watch?v=YL_6OMPynQ

Maieutiek-mei 2017Tilburg lijf-2

Conclusie Leib en Körper = eenheid

- Ik heb alleen een Leib-ervaring als ik op de één of andere manier ook een Körper-ervaring heb.
- Toch is het Körper altijd op een bepaalde manier ook een vreemdheid. Die afstand kan veranderen. (de vrouw die een nieuw gezicht krijgt en het heeft over 'de neus', terwijl haar therapie werkt aan het ervaren van 'mijn neus'.)
- Artikel over Isabelle Dinoire

<http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/europe/france/3367041/Face-transplant-woman-struggles-with-identity.html>

Maieutiek-mei 2017Tilburg lijf-2

Wij en ons spiegelbeeld

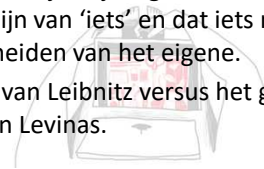
- We identificeren ons met ons zelfbeeld en worden ons pas na enige tijd bewust dat wij dat zijn.
- <https://www.youtube.com/watch?v=pQFZGQmrszg> (zelfbewustzijn test)

Maieutiek-mei 2017Tilburg lijf-2

Spiegelen is breed begrip

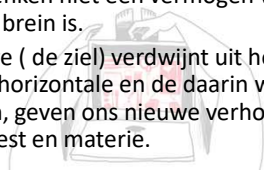
- Het gaat niet om het zien van jezelf.
- Het gaat om het deelachtig worden aan een gemeenschap die inhoud geeft aan het opgesloten zijn in je eigen beleving. Je moet je bewust zijn van 'iets' en dat iets moet zich onderscheiden van het eigene.
- Monade van Leibnitz versus het gelaat van de ander van Levinas.

Maieutiek-mei 2017Tilburg lijf-2

Lichaam-geest vandaag de dag

- Na de driedeling waarbij de ziel voorop staat wordt het een tweedeling waarbij de ziel vereenzelvigd wordt met het denken (de geest).
- Nu hebben we het denken en doet de vraag zich voor of denken niet een vermogen van het materiele brein is.
- Het hogere (de ziel) verdwijnt uit het debat, maar het horizontale en de daarin werkzame processen, geven ons nieuwe verhoudingen tussen geest en materie.

Maieutiek-mei 2017Tilburg lijf-2

Ik en dus mijzelf en de anderen

- In de modernere zelfopvatting van Merleau-Ponty is er niet zoets als losstaan van het zijn. Immers door de anderen kom ik in een nieuwe verhouding tot mijzelf te staan. Mijn directe intimiteit is niet meer het enige perspectief. Anderen zien dingen aan mij die ik niet zie en dat zie ik soms, maar de tweeheid van perspectief is er vanaf nu altijd.

Maieutiek-mei 2017Tilburg lijf-2